

Indstilling om Unge i erhverv

ÅUF / April 2016

1. Resumé:

Arbejde spiller en central rolle i ethvert menneskes liv. Det er derfor vigtigt, at unge får erfaringer med at have et arbejde, både i forhold til det ansvar, der følger med et arbejde og den afklaring det kan hjælpe med i forhold til uddannelsesvalg. Børn og Unge-byrådet har derfor valgt, at arbejde på en indstilling om netop unge i erhverv. Gennem gruppearbejde og oplæg, fra blandt andet Get2job og Jobpatruljen, har Børn og Unge-byrådet fundet fire problematikker, som de gerne vil sætte særligt fokus på.

Den første problemstilling er, at mange unge mangler og savner den erhvervspraktik, som tidligere var en obligatorisk del af elevernes skolegang. Det har nemlig vist sig, at et stigende antal ikke kommer i praktik. Dette ser Børn og Unge-byrådet som et problem, da det er vigtigt, at unge får en fornemmelse af arbejdslivet og de karrieremuligheder, som ligger for dem. Erhvervspraktikken er dermed også en central del af de unges videre uddannelsesvalg.

En anden problematik, der ligger op af forrige punkt, er at mange unge har svært ved at finde et fritidsjob. De mangler ganske enkelt en overskuelig platform, hvor de kan se opslag fra arbejdsgivere omkring de jobs, der er i nærheden af dem.

Et tredje problem er, at mange unge har for lidt viden omkring de rettigheder, de har på deres arbejdsplads. Det er svært for unge, at få et overblik over, hvad de må på arbejdspladsen, og hvilke rettigheder de har. Dette er problematisk, da det kan medføre, at unge bliver udnyttet på arbejdspladserne rundt om i kommunen.

Børn og Unge-byrådet i Aarhus består af 31 unge i alderen 13 til 17 år og beskæftiger sig med alle spørgsmål, der vedrører børn og unge i kommunen. Byrådet er organiseret i et partnerskab mellem Århus Ungdommens Fællesråd (ÅUF) og Magistratsafdelingen Børn og Unge.

Slutteligt støder mange unge på store udfordringer omkring det lavpraktiske ved at have et job. Hvordan fungerer nem-id, e-boks, skattekort mm? Det er et problem, fordi mange unge ikke kan overskue konsekvenserne ved at glemme at tjekke sin digitale post eller få styr på sit skattekort. Mange unge får heller ikke få hjælp til dette hjemmefra, hvilket betyder, at de må prøve sig frem selv eller giver op.

Derfor fremsætter Børn og Unge-byrådet følgende fire beslutningspunkter til det voksne byråd:

2. Beslutningspunkter

1. Erhvervspraktik skal være en obligatorisk del af eleveres skolegang i 8.- 9. klasse i Aarhus Kommune.
2. Der skal oprettes en kommunalhjemmeside med udbud af fritidsjobs til unge i alderen 13-17 år.
3. Når unge fylder 13 år skal de informeres om deres rettigheder på arbejdsmarkedet.
4. Unge skal lære om nem-id, e-boks, aflæsning af lønsedler, skattekort og lignende i løbet af deres skolegang.

2

3. Baggrund

Ad1)

Undersøgelser fra Aarhus Kommune viser, at skoleeleverne dropper at tage i erhvervspraktik, efter det ikke længere er obligatorisk. Den primære årsag til dette fald, er fordi der ikke længere er fokus på muligheden. Det er et resultat af besparelserne på UU-vejledningen i grundskolen, hvor der ikke længere er de samme ressourcer til at informere eleverne om erhvervspraktik. Børn og Ungebyrådet vil med følge heraf gerne have gjort erhvervspraktik

obligatorisk igen, således at man kun skal søge om ikke at skulle i praktik, hvis man af en eller anden grund ikke har mulighed det. Ungebyrådet indrømmer, at som situationen er nu, så afskærer *teenage-dovenhed* mange unge fra at komme afsted i erhvervspraktik, hvilket vi gerne vil modvirke ved at gøre det obligatorisk. Børn og Unge-byrådet mener, at erhvervspraktikken er en god erfaring af få som ung, både i forhold til at finde ud af, hvad det vil sige at være på arbejdsmarkedet og lære hvor varierende opgaver der kan forekomme på en arbejdsplads. Ydermere er Børn og Unge-byrådet opmærksomme på, at erhvervspraktik kan være med til at inspirere og motivere unge til, at vælge den rigtige uddannelse efter folkeskolen. Erhvervspraktikken giver en større viden om, hvilken retning man skal vælge eller endnu vigtigere ikke vælge, hvilket kun er en gevinst på længere sigt for både den unge og samfundet generelt. Børn og Unge-byrådet mener også, at erhvervspraktikken er en effektiv hjælp til de unge, som er skoletrætte og har svært ved at se, hvad meningen med skolegangen er. Erhvervspraktik er i en sådan situation et værktøj til at kunne se længere ud i fremtiden, og se hvor mange jobs der findes og derved gøre det svære uddannelsesvalg en smule lettere.

Ad2)

Der findes en række af platforme online, hvor man kan søge fritidsjob. Børn og Unge-byrådet oplever desværre, at hjemmesiderne ikke fungerer optimalt eftersom det er svært at kategorisere jobsene, så de passer til deres målgruppe og deres geografiske område. Ungebyrådet vil derfor gerne opfordre Aarhus Kommune til at oprette en online platform, som har til formål at hjælpe unge aarhusianere i alderen 13-17 år med at finde et fritidsjob. Børn og Unge-byrådet er opmærksomme på indsatser som Hotspot Erhverv og Get2job, men begge indsatsers målgruppe er unge i udsatte boligområder. Ungebyrådet ønsker en hjemmeside, som henvender sig til alle unge i Aarhus

Kommune, med en overskuelig søgefunktion, som finder de jobs der er relevante for de enkelte unge. Børn og Unge-byrådet er af den opfattelse, at en velfungerende hjemmeside med udbud af jobs kun henvendt til unge under 18 år, vil gøre det mere nemmere for unge at søge et fritidsjob. Samtidig vil det også være en hjælp til de arbejdsgivere, som søger efter nye medarbejdere. Børn og Unge-byrådet mener, at det er Aarhus Kommunes opgave at sikre sig, at der er en platform, hvor de lokale arbejdsgivere kan søge efter lokale medarbejdere.

Ad3)

Når unge fylder 13 år, må de efter gældende lov have et fritidsarbejde ved siden af deres skolegang. Børn og Unge-byrådet har erfaret, at mange unge har et sådan fritidsjob, men at mange ikke kender deres rettigheder på arbejdsmarkedet. Ungebyrådet mener derfor, at det er vigtigt at kommunen understøtter, at der bliver sendt information ud om de unges rettigheder på arbejdsmarkedet når de fylder 13 år. Således sikres det, at de unge er bevidste om deres rettigheder, og ved hvor man som ung kan få hjælp, hvis man bliver snydt. Det er vigtigt, fordi det for den unge arbejder skal være en god oplevelse at have et fritidsarbejde. Mange unge kan få denne slags oplysninger fra sine forældre, men der er en ligeså stor del, som ikke kan og derfor ikke får de oplysninger, der er nødvendige når man har et fritidsjob. Jobpatruljen har til opgave at rådgive og hjælpe unge med fritidsjob, men en stor del af ungebyrådet kendte ikke til deres eksistens før de arbejdede med emnet. Ungebyrådet er derfor af den opfattelse, at der sidder mange andre unge, som heller ikke ved, at Jobpatruljen eksisterer, hvilket bør være et minimum for den information som Kommunen skal oplyse sine unge borgere om.

Ad4)

Når man som ung bliver en del af arbejdsmarkedet, bliver man også introduceret til en række af nye dokumenter, som forventes at man kan aflæse og afkode korrekt. Børn og Unge-byrådet mener derfor, at det er vigtigt, at unge bliver introduceret til brugen af nem-id og e-boks samt lærer at aflæse lønsedler og forskudsopgørelser. Børn og Unge-byrådet mener, at det allerede er relevant at lære, hvordan man aflæser lønsedler og bruger nem-id/e-boks i en alder af 13 år, hvorimod læren om skattekort godt kan vente til det kvartal, hvori de fylder 15 år. Denne lavpraktiske viden skal bruges af alle fremadrettet, og er derfor vigtig at have med sig fra begyndelsen af tiden på arbejdsmarkedet. Hvorledes denne viden bliver videregivet kan være gennem udefrakommende oplæg eller som en del af undervisningen, men det vigtigste er, at alle unge i Aarhus Kommune får denne viden når de er fyldt 15 år.

5

4. Den forventede effekt

Børn og Unge-byrådet forventer, at forslagene i denne indstilling medvirker til, at flere unge primært har gode oplevelser med deres fritidsarbejde, og at flere unge kender deres rettigheder på arbejdsmarkedet. Samtidig forventer Børn og Unge-byrådet, at indstillingen vil medvirke til, at flere unge vælger den rigtige uddannelse i første forsøg, fordi de tidligt er blevet præsenteret for arbejdsmarkedet, på den ene eller anden facon.

Aarhus Kommunes Børn & Unge-byråd

C/O ÅUF

Sankt Nicolaus Gade 2

DK-8000 Århus C

tlf. +45 8613 8911

Web: www.ungebyraad.dk

E-mail: ungebyraad@ungebyraad.dk